

Lag (2021:642) om Institutet för mänskliga rättigheter

SFS nr: 2021:642

Departement/myndighet: Arbetsmarknadsdepartementet MRD

Utfärdad: 2021-06-17

Ändringsregister: SFSR (Regeringskansliet)

Källa: Fulltext (Regeringskansliet)

Innehåll:

- [Övergångsbestämmelser](#)

Uppgifter

1 § Institutet för mänskliga rättigheter ska främja säkerställandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige, med utgångspunkt i

1. regeringsformen, tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihets-grundlagen,
2. den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna,
3. Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, och
4. andra för Sverige folkrättsligt bindande förpliktelser inom området mänskliga rättigheter.

Institutet ska fullgöra de uppgifter som en oberoende nationell mekanism har enligt artikel 33.2 i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

2 § Institutet ska särskilt

1. följa, undersöka och rapportera om hur de mänskliga rättigheterna respekteras och förverkligas,
2. lämna förslag till regeringen om de åtgärder som behövs för att säkerställa de mänskliga rättigheterna,
3. ha kontakter med internationella organisationer och även i övrigt delta i internationellt samarbete, och
4. främja utbildning, forskning, kompetensutveckling, information och ökad medvetenhet om de mänskliga rättigheterna.

Institutet får föreslå för regeringen att Sveriges folkrättsliga åtaganden utvidgas inom området mänskliga rättigheter.

Institutet ska inte pröva enskilda klagomål om kränkningar av de mänskliga rättigheterna.

3 § Institutet ska senast den 1 april varje år lämna en rapport till regeringen om sin verksamhet och sina iakttagelser av utvecklingen inom området mänskliga rättigheter under det närmast föregående kalenderåret.

4 § Institutet bestämmer självt inom ramen för sina uppgifter sin organisation och den närmare inriktningen av sitt arbete.

Ledning, anställningar och uppdrag

5 § Institutet leds av en styrelse.

6 § Direktören är myndighetschef och anställs för en tid om sex år. Anställningen ska utlysas och tillsättas efter ett ansökningsförfarande. Direktören ska ha erfarenhet av kvalificerat arbete inom området mänskliga rättigheter.

7 § Styrelsen består av direktören och sju andra ledamöter. De andra ledamöterna utses av regeringen för en tid om fem år. Styrelsen utser en ordförande och en vice ordförande bland de ledamöter som utses av regeringen.

Regeringen får entlediga en ledamot i förtid endast på ledamotens begäran eller om det finns synnerliga skäl. Om en ledamots uppdrag upphör i förtid utses en ny ledamot för återstoden av tiden.

8 § Inom styrelsen ska det finnas ledamöter med sakkunskap inom området mänskliga rättigheter och erfarenhet av kvalificerat arbete inom följande verksamhetsområden:

1. det civila samhället,
2. rättsväsendet och advokatverksamhet, och
3. forskningen och högskoleutbildningen.

För vart och ett av verksamhetsområdena ska det finnas två ledamöter som har erfarenhet från området.

Regeringen ska begära in förslag till ledamöter från

1. institutets råd,
2. Sveriges advokatsamfund, och
3. universiteten och högskolorna.

9 § Den som har varit ledamot av institutets styrelse eller anställd som direktör enligt 6 § får inte utses som styrelseledamot eller anställas som direktör tidigare än fem år efter det att uppdraget eller anställningen upphörde.

Rådgivande organ

10 § Vid institutet ska det finnas ett råd. Rådet ska ge råd och stöd genom att tillföra institutet kunskaper och erfarenheter från det civila samhällets och andra aktörers arbete med mänskliga rättigheter.

Rådet utses av styrelsen. Rådet ska ha en bred sammansättning och bestå av minst tio ledamöter. I rådet ska organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning finnas representerade.

Övergångsbestämmelser

2021:642

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2021 i fråga om 5, 7 och 8 §§ och i övrigt den 1 januari 2022.

2. Den första gången styrelseledamöter ska utses ska två ledamöter utses för en tid om tre år, två ledamöter för en tid om fyra år och tre ledamöter för en tid om fem år. De två styrelseledamöter som har erfarenhet av kvalificerat arbete inom det civila samhället ska utses för en tid om tre år.

3. Bestämmelsen i 8 § tredje stycket 1 tillämpas inte den första gången som styrelseledamöter ska utses.